

Til: Instituttstyret

Dato:
09.02.2012
Saksnr...:

Årsrapport for 2011

Denne årsrapporten tar utgangspunkt i IAKHs rullerende årsplan for perioden 2011-2013, vedtatt i instituttstyret 16.3.2011. Denne baserer seg på UiOs strategiske plan 2020, HFs strategiske plan 2020 samt HFs og UiO rullerende årsplan for 2011-2013. IAKHs årsplan innbefatter tiltak i overensstemmelse med HFs årsplan, men tilpasset instituttets særlige forutsetninger, muligheter og behov. Det er først og fremst tiltakene for 2011 som det vil bli rapportert om i denne omgang.

1. Et grensesprengende universitet

1.1. HF: Strategier for publisering av høy kvalitet (UiO 2011-2013)

1.1. IAKHs tiltak:

Videreføre ordningen med å fordele småforskermidler etter publikasjonspoeng (over 2.1 for de siste tre år)

I 2011 ble 420 000 kr tildelt forskere, postdoktorer og fast vitenskapelig ansatte som hadde publisert 2,1 publiseringspoeng eller mer de siste tre årene (2008, 2009 og 2010).

Resultat 2011: Gjennomført

Tilby kurs i internasjonal publisering

Resultat 2011: Ikke gjennomført, gjennomføres i løpet av 2012

Oppfordre alle ansatte til å tenke strategisk omkring deres publiseringsstrategi

Publisering er et kontinuerlig samtaleemne ved instituttet. Publiseringspoeng har i 2011 vært tema i forbindelse med innføring av nye krav for opptjening av forskningstermin. I tillegg har publiseringskanaler og nivåplassering vært oppe til diskusjon i forbindelse med fagrådernes gjennomgang av tidsskrifter på nivå 2.

Resultat 2011: Pågående

Oppfordre alle ansatte til å delta i minst en internasjonal konferanse pr år

Det ble i 2011 utlyst 50 000 kr til internasjonaliseringstiltak, inklusivt internasjonale konferanser. To personer søkte og fikk tildelt til sammen omkring 65 000 kroner til denne typen aktivitet. I begynnelsen av 2012 ble det sendt ut en spørreundersøkelse per e-post til alle ansatte for å kartlegge deltagelsen på internasjonale konferanse. Det foreløpige resultatet viser at minst 40 ansatte deltok på internasjonale konferanser i 2011, omkring trefjedredeler av disse deltok med paper.

Resultat 2011: Pågående

Forskergruppene oppfordres til å søke midler til forberedelser, egne seminarer og reiser

Det ble i 2011 satt av 100 000 kr til forskergruppene. Aktiviteten til forskergruppene har vært varierende, og i flere tilfeller forholdsvis lav. På bakgrunn av dette vil sammensetningen og oppgavene til forskergruppene bli gjennomgått i 2012.

Resultat 2011: Gjennomført, vil bli evaluert i 2012

Avsette midler til språkvask/publikasjon

Det ble i 2011 satt av 275 000 kr til språkvask og publiseringsstøtte. Det ble tildelt midler til åtte personer på til sammen omlag 210 000 kr.

Resultat 2011: Gjennomført

1.2. HF: EU og langvarig forskningssamarbeid

1.2. IAKHs tiltak:

Forutsetning for 1.2 er å være internasjonal forsker med internasjonale publiseringer (dvs. 1.1.)

Resultat 2011: Se 1.1

Være proaktiv i forbindelse med Marie Curie og HERA (utenfor EU)

En fast vitenskapelig ansatt søkte *Marie Curie Intra-European Fellowships for career development* (IEF) for et lengre forskningsopphold ved et britisk universitet, men søknaden ble ikke innvilget. HERA hadde ingen utlysning i 2011, men enkelte forskere har startet arbeidet mot utlysningen i 2012. I tillegg ble det sendt inn en ERC Advanced Grant-søknad. Denne kom til runde to, men ble ikke tildelt midler. Derimot kom

nyansatte Ildar Garipzanov til siste runde i ERC Starting Grants, og fikk dermed 75 % av prosjektet dekket av NFR.

Resultat 2011: Pågående

Lære av noen som har lykket (best practice)

Resultat 2011: Ikke gjennomført

1.3b. HF: Internasjonalisering av utdannelsen (BA og MA)

Instituttledelsen satte i november 2011 ned en arbeidsgruppe som skulle utrede mulige tiltak for å fremme internasjonalisering av studieprogrammene på lavere nivå. Gruppen leverte sin innstilling i desember samme år.

Gjennomgå programbeskrivelser

1.3b. IAKHs tiltak:

l) utreise:

Utreisende studenter, i alt 16.

Gjennomgå studieløpet med tanke på når studentene kan/bør reise ut

Alle bachelorprogrammene har blitt gjennomgått med tanke på når studentene bør eller kan reise ut. Utveksling er anbefalt i 3., 4. eller 5. semester. Arbeidsgruppens anbefaling var at det ikke ville være praktisk mulig å kreve at alle studenter skal reise ut et bestemt semester.

Resultat 2011: Gjennomført

Prioritere gode avtaler fremfor mange avtaler

Avtaleporteføljen er gjennomgått med tanke på at avtalene skal gjenspeile interessen til ansatte og studenter ved instituttet. Tiltak for å forbedre deler av porteføljen er satt i gang.

Resultat 2011: Pågående

Gi mer spisset informasjon til studentene om utreisemuligheter

Det ble gjort et forsøk på å knytte informasjonen om utveksling tettere opp mot undervisningen.

Studentene i HIS1300MET - Nyere verdenshistorie, ble presentert for utvekslingsavtaler instituttet har innen for dette fagfeltet i forbindelse med ordinær undervisning.

Resultat 2011: Pågående

Bruke lærerutveksling mer – ambassadører for eget lærersted (evt. Legge til incentivmidler)

Instituttet har hatt forholdsvis få utreisende og innreisende gjesteforelesere i 2011.

Resultat 2011: Pågående

II) innreise:

Innreisende studenter, i alt 31.

En internasjonal sommerskole i arkeologi er under utvikling; kursstart august 2011; fra 2012 i nært samarbeid med Århus Universitet.

Sommerskolen i arkeologi skulle ifølge planen tilbys første gang sommeren 2011, men ble avlyst på grunn av for få påmeldte. Informasjonen om emnene kom ut for sent på grunn av problemer knyttet til oppretting av sommerskolen og etter hvert manglende forankring blant underviserne på arkeologi.

Resultat 2011: Sommerskolen er formelt opprettet, men kursstart er utsatt til 2012.

Internasjonal undervisningstilbud (lavere og/eller høyere grad) i vikingtid/-middelalderhistorie bør utvikles når de tre aktuelle stillinger er besatt (fra h 2011) og samarbeide med ILN bør vurderes.

Resultat 2011: Utsettes til 2012, da to stillinger i middelalderhistorie først besettes i 2012. Arbeidet pågår.

Fortsatt bidra til at PECOS blir et internasjonalt studietilbud

Instituttet tilbyr en historiefordypning innen PECOS-programmet, men per i dag er tilbudet kun på norsk.

Resultat 2011: Delvis gjennomført

Arbeide for å opprette en internasjonal sommerskole i konservering

Sommerskolen i konservering er opprettet og vil ifølge planen bli tilbudt for første gang sensommeren 2012. Gjennomføringen forutsetter ekstern finansiering.

Resultat 2011: Gjennomført, oppstart 2012.

1.4. HF: Tiltak: Vurdering av programporteføljen

1.4. IAKHs tiltak:

Undersøke muligheten for utvikling av felles undervisningstilbud for vikingtid/middelalder og antikk/klassisk ark: historie- og arko-programmet

Resultat 2011: Påbegynt 2011, fortsetter i 2012

1.5. HF. Tiltak: Klarere anbefaling om valg av 40-grupper for å sikre forpliktende tverrfaglighet

1.5. IAKHs tiltak:

Gjennomgå 40-gruppene

Resultat 2011: Fortløpende

1.6. HF. Tiltak: Internasjonal rekruttering og bedre og raskere rekrutteringsprosesser

1.6. IAKHs tiltak:

Samarbeide med HF om å utvikle et system for kvalitetssikring av utenlandske søkere

I forbindelse med økt internasjonal rekruttering, spesielt til ph.d.-stillinger, er det behov for kvalitetssikring av søknadsdokumenter.

Resultat 2011: Fakultetet arbeider for en stadig forbedring og forenkling av behandlingen av ph.d.-søknader

Samarbeide med HF om at kvalitetssikre engelskspråklige tekster (kunngjøringstekster f.eks.)

Resultat 2011: Fortløpende

Samarbeide med HF om at sikre rask og profesjonell saksbehandling

Tatt opp med fakultetsledelsen i styringsdialogmøte.

Resultat 2011: Pågående

Oppfordre utlendinger til å søke ekstern finansiering for opphold ved IAKH

IAKH hadde i løpet av 2011 flere gjesteforskere. Blant annet fikk fire personer midler fra NFR-programmet Yggdrasil til lengre forskningsopphold.

Resultat 2011: Fortløpende

Arbeide for å stimulere høyt kvalifiserte internasjonale kandidater til å søke ledige stillinger ved IAKH

Resultat 2011: Fortløpende

2. Læringsuniversitetet

(Undervisning: BA, MA, PhD – satsningsområde 2011)

2.1. HF. Tiltak: Kvalifikasjonsrammeverket for forskerutdanningen (UiO 2011-2013)**Forskerutdannelsen ved IAKH****2.1. IAKHs resultater:**

IAKH hadde ved utgangen av 2011 27 doktorgradsstipendiater – 21 i historie og seks i arkeologi. I tillegg fikk instituttet i løpet av året den første ph.d.-stipendiaten i konservering. Doktorgradskandidatene ved instituttet er knyttet til to ulike linjer ved HFs ph.d.-program – Linje for kultur- og religionshistorie, arkeologi, asiatiske og afrikanske studier (KRA-linjen) og Historielinjen.

KRA-linjen hadde ved årsskiftet 2011-2012 65 kandidater. Av disse var 23 tilknyttet arkeologi. Av disse var ni stykker nåværende eller tidligere arkeologistipendiater ved IAKH. Ved tildeling av de frie stipendene i årsskiftet 2011-2012 ble ett tildelt arkeologi, i tillegg kom ett ph.d.-stipend tilknyttet prosjektet Meetings Make History.

Historielinjen hadde ved årsskifte 67 kandidater. Av disse er 36 nåværende eller tidligere stipendiater ved IAKH. Ved tildeling av frie stipender ved årsskiftet ble historie tildelt tre stillinger.

Det ble avlagt syv doktorgrader ved instituttet i løpet av 2011 – fem i historie og to i arkeologi. Blant de åtte innleverte avhandlingene var det en dr.philos. i arkeologi og en dr.philos. i historie. I tillegg var syv avhandlinger fortsatt til bedømmelse ved årets slutt.

Ifølge fakultetets oversikt over ph.d.-kandidater (listen tar ikke hensyn til permisjoner etc.) var det forventet 13 innleveringer i 2011 – tre i arkeologi og ti i historie. Ingen av disse leverte.

I mange tilfeller skyldtes manglende innleveringer forlengelser av stipendperioden pga permisjoner, men det er også en betydelig gruppe som ikke har levert når stipendperioden faktisk utløper. Ved årsskiftet hadde IAKH 17 tidligere stipendiater som ikke hadde levert avhandlingen - 14 i historie og tre i arkeologi.

Antallet ph.d.-kandidater som får veiledning ved instituttet har de siste to årene gått forholdsvis kraftig ned. Dette skyldes en nedgang i antall forskningsprosjekter med eksternt finansierte stipendiatstillinger og at færre med egenfinansiering har blitt tatt opp.

Antall tildelte gjennomføringsstipend.

Fag/År	2008	2009	2010	2011
Arkeologi	0	0,5	0	0
Historie	3	2	1,5*	2
Totalt	3	2,5	1,5	2

*I tillegg sa en fra seg ½-års gjennomføringsstipend

Forholdet mellom antall tatt opp de siste tre årene og hvor mange som har disputert til ph.d.-graden:

Arkeologi

	2008	2009	2010	2011
Tatt opp	4	2	2	2
Disputert	1	1	2	1

Historie

	2008	2009	2010	2011
Tatt opp	9	13	3	4
Disputert	13	3	6	4

NB: tabellene inkluderer ph.d.-stipendiater som ikke er ansatt ved IAKH, men får veiledning her.

2.1. IAKHs tiltak:

Dialog med fakultetet om omlegging av KRA-linjen

Organiseringen av KRA-linjen er tatt opp med fakultetet, men en avklaring vil ikke foreligge før revisjonen av HFs forskerutdanning er klar.

Resultat 2011: Fortløpende

Dialog med fakultetet om medansvar for den faglige del av forskeropplæringen til instituttene.

Se tiltak over.

Resultat 2011: Fortløpende

IAKH vurderer tiltak for å samarbeide med KHM og NIKU om bedre integrering av det arkeologiske stipendiatmiljø i Oslo

Det er innledet en dialog med KHM, som fort tiden ca 10 stipendiater.

Resultat 2011: Påbegynt

Arbeide for å få rekruttert en høyt kvalifisert ph.d.-stipendiat til IAKHs avdeling for konservering

Fagets første stipendiat tiltrådte januar 2012.

Resultat 2011: Gjennomført

Samarbeide med HF om å lage arbeidslivsseminarer for ph.d.-kandidatene

På grunn av de varslede endringene i ph.d.-programmet har det ikke blitt sett på som hensiktsmessig å utarbeide nye seminarer.

Resultat 2011: Ikke gjennomført

2.2. HF Tiltak: Bedre oppfølging av studentene

2.2. IAKHs tiltak:

Bruke evalueringene og tilsynsensorrapportene bedre til å forbedre undervisningen

De periodiske evalueringene tas opp i programrådet hvert semester og tilsynsensorrapportene gjennomgås med fagmiljøene.

Resultat 2011: Fortløpende

Pilotprosjekt for registrering og oppfølging av studenter

Studentmonitoren er utviklet og informasjonen om studentene som startet på bachelor og master i historie høsten 2008 foreligger. Det samme gjelder det første kullet av årsenhetsstudenter i historie, som ble tilbudt for første gang i 2010. Det er satt ned en arbeidsgruppe som skal utvikle et system for oppfølging av studentene. I tillegg skal det hentes inn tilsvarende informasjon om studentene i arkeologi og konservering.

Resultat 2011: Påbegynt

2.3. HF Tiltak: Bruk av nye og varierte læringsformer

2.3. IAKHs tiltak:

Undervisning i forskningsformidling på nett – i forbindelse med Norgeshistorien på nett

Emnet HIS4050 – Historieformidling er opprettet og tilbys første gang våren 2012. Instituttet har også fått midler fra Norgesuniversitetet til å utvikle to nye emner innen arkeologi og historieformidling, i tillegg til å videreutvikle HIS4050.

Resultat 2011: Pågående

Avholde instituttkonferanse med undervisning og pedagogikk som tema

Det ble avholdt en vellykket instituttkonferanse på Vettre, Asker, 11.-12. oktober.

Resultat 2011: Gjennomført

2.5. HF-Tiltak: Læringsmiljøet skal styrkes gjennom:

- Et fokus på god studiekvalitet som igjen bidrar til et godt faglig læringsmiljø.
- At tilbud i forbindelse med semesterstart skal styrkes og utvides. Det faglige innholdet på sosiale arenaer skal styrkes.
- Aktiv bruk av fadderordningen. Fakultet og institutter må bidra til å rekruttere nok faddere.

2.5. IAKHs tiltak:

Legge inn spørsmål om læringsmiljø i de periodiske rapportene for emnene

Resultat 2011: Ikke gjennomført

2.7. HF. Tiltak: Sikre relevans i studiene

2.7. IAKHs tiltak:

Videreutvikle praksis der det er relevant

Resultat 2011: Påbegynt

Sikre at alle emnebeskrivelsene inneholder konkrete og presise læringsmål som tydeliggjør kompetanse og relevans

Alle emnebeskrivelser kontrolleres semesteret før emnene tilbys.

Resultat 2011: Fortløpende

3. Et samfunnsengasjert universitet

(Formidling -Omverdenskontakt)

3.1. HF. Tiltak: Langsiktige samarbeidsavtaler innenfor sektorer med høy relevans for den faglige aktiviteten og utdanningen ved HF, som skoleverket, offentlig forvaltning, kommunikasjons- og mediebransjen, kultursektoren, næringslivet.

3.1. IAKHs tiltak:

Søke midler til "Norgeshistorie på nett" eksternt

"Norgeshistorie på nett" har fått tildelt midler fra Norgesuniversitetet (780 000 kr), Fritt Ord (3 millioner), Gave (750 000 kr) og UiO (1,3 millioner).

Resultat 2011: Gjennomført

Overveie opprettelsen av "Brukerpanel" (etter modell fra Universitetene i København og Århus) for at styrke omverdenskontakten. Dette kan bli aktuelt i forbindelse med Norgeshistorie på nett.

Resultat 2011: Avventer

Bruke Norgeshistorie på nett som plattform for å samarbeide med skolene

Resultat 2011: Avventer

3.2. HF. Tiltak: Digital formidling**3.2. IAKHs tiltak:**

Videreutvikle Norgeshistorie på nett og de mange muligheter, som dette tiltak vil bringe med seg - herunder muligheten for å fokusere mer på å formidle vår egen forskning gjennom egne nettsider og kontakt med mediene

Resultat 2011: Påbegynt

4. Et handlekraftig universitet

(Innovasjon – satsningsområde 2013)

4.1. HF. Tiltak: Instituttvise strategier for å øke ekstern finansiering**4.1. IAKHs tiltak:****Fortsatt lyse ut midler til prosjektutvikling**

I 2011 ble det lyst ut 250 000 til utvikling av ekstern finansierte prosjekter.

Resultat 2011: Gjennomført

Overveie særlig belønning for utvikling av søknader (modell småforsk)

Resultat 2011: Ikke gjennomført

Oppfordre spesielle miljøer til å søke NFR, EU og lignende

Relevante forskere og miljøer blir fortløpende orientert om aktuelle utlysninger og oppfordres til å søke.

Resultat 2011: Fortløpende

Delta aktivt i HF's diskusjoner om eksternt finansierte prosjekter. IAKH har omfattende erfaring med slike prosjekter og bør være en viktig bidragsyter til refleksjonen omkring hvordan vi ønsker å innarbeide slike prosjekter i den egne forskningsporteføljen.

Resultat 2011: Fortløpende

4.4. HF. Tiltak: Videreføre og revidere langsiktige stillingsplaner

4.4. Forslag til tiltak IAKH:

Revidere/justere stillingsplan 2011-14

Resultat 2011: Ikke gjennomført i det arbeidet skal påbegynnes i 2012 og avsluttes i 2013.

4.7. HF. Tiltak: Administrative prioriteringer

4.7. IAKHs tiltak:

Ta utgangspunkt i de ressursene man har ved instituttet og utnytte disse bedre

Resultat 2011: Fortløpende

Evaluere instituttadministrasjonen etter omlegning 2010

Resultat 2011: Fortløpende

Arbeide for et tettere samarbeid mellom IAKH og andre institusjoner, først og fremst universitetsmuseene, med henblikk på lån av utstyr og utveksling av kompetanse

Resultat 2011: Påbegynt

5. Det gode universitetet

5.1. HF. Tiltak: Instituttledelsen skal ha faste møter med instituttets verneombud

5.1. IAKHs tiltak:

Resultat 2011: Følges opp i 2012

5.3. HF. Tiltak: Medarbeidersamtaler

5.3. IAKHs tiltak:

Evaluering av resultater og tilbakemelding fra de nettopp gjennomførte medarbeidersamtaler bl.a. for å identifisere ledelsens forbedringspotensiale.

Forskningsleder har innkalt alle midlertidig vitenskapelig ansatte til medarbeidersamtale. Fast vitenskapelig ansatte har fått tilbud om samtale etter eget ønske. Forskningsleder vil kalle inn til allmøte for alle midlertidig ansatte i starten av 2012.

Resultat 2011: Gjennomført.

6. IAKH som arbeidsplass

6.1. Nytilsatte i vitenskabelige stillinger

6.1. Forslag til tiltak IAKH:

Utarbeide rutiner for mottak av alle grupper ansatte

Resultat 2011: Gjennomført.

Implementere mentorordning for alle nyansatte. Denne person skal være behjelpelig med fagrelevante spørsmål. Ordningen bør strekke seg over et semester og innebærer jevnlig møter. Mentor får utelling i og med "det gode vennskap" og en erkjennelse fra IAKH.

Alle nye fast vitenskapelig ansatte har fått tildelt mentor.

Resultat 2011: Gjennomført

Arbeide for å gjøre personalbehandling til en tydeligere del av IAKHs ledelse og administrasjon

IAKH har i samarbeid med fakultetet arbeidet for å lette samarbeidet med HFs personalavdeling, i tillegg er informasjonsflyten mellom de som utfører oppgaver knyttet til personaladministrasjon ved instituttet styrket.

Resultat 2011: Videreføres

I løpet av hvert semester invitere nytilsatte stipendiater og post doc'ere til felles lunsj med ledelsen.

Resultat 2011: Utsatt til 2012.

6.2. Arbeidsmiljø

6.2 IAKHs tiltak:

Aktiv innsats for bedre transparens og informasjon – (nettet, møteplasser, lærermøter).

Viktig informasjon legges fortløpende ut på for-ansatte-sidene og det holdes jevnlige møter. I løpet av 2011 ble det avholdt lærermøter, allmøter og formøter til styremøtene.

Resultat 2011: Påbegynt.

Dialog: Oppmuntre til initiativer av faglig og faglig-sosial karakter (bl.a. i regi av forskergrupper) og sikre det økonomiske grunnlag

Resultat 2011: Påbegynt.

Instituttkonferanse og seminar/reise for den administrative stab.

Instituttet arrangerte instituttkonferanse og administrasjonen holdt seminar i Roma.

Resultat 2011: Begge gjennomført.

Implementere mottakssrutiner og mentorordning for nytilsatte (jf. Pkt. 6.1)

Se pkt. 6.1

Resultat 2011: Gjennomført

Imøtekomme eventuelle initiativer om faglig-sosiale arrangementer for seniorer/emeriti

Resultat 2011: Det kom ingen forslag i løpet av 2011.

Medarbeidersamtaler viste at visse ønsket at ledelsen skal være mere synlig– kan skje gjennom flere sosiale tiltak– transparens er viktig.

Se første tiltak under 6.2

Resultat 2011: Fortløpende

Saksbehandler: Lotte Hedeager med flere